มาตรการส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน)
จากการวิเคราะห์ผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงาน
ของหน่วยงานภาครัฐ ในปี พ.ศ. 2567

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) ประกาศผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment :ITA) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2567 ประกาศ ณ วันที่ 30 กรกฎาคม 2567

ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) นำเสนอผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ต่อคณะกรรมการศูนย์คุณธรรม ในการประชุมครั้งที่ 52 (11/2567) เมื่อวันที่ 19 สิงหาคม 2567 โดยคณะกรรมการรับทราบผลการประเมินผลการประเมินของศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) มีคะแนน 91.78 (ผ่านดี) อยู่ในลำดับที่ 20 ของหน่วยงานประเภทองค์การมหาชน 60 หน่วยงาน โดยมีค่าคะแนนแยกรายเครื่องมือ ดังนี้

1. แบบวัดการรับรู้ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน (IT) ได้คะแนนร้อยละ 96.13
2. แบบวัดการรับรู้ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก (EIT)
   - ส่วนที่ 1 ได้คะแนนร้อยละ 42.29
   - ส่วนที่ 2 ได้คะแนนร้อยละ 96.22
3. แบบตรวจการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ (OIT) ได้คะแนนร้อยละ 86.67

โดยคณะกรรมการมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ชื่นชมในความตั้งใจ ความทุ่มเททำงานของศูนย์คุณธรรมในการรับผิดชอบเรื่องการดำเนินการประเมินดังกล่าว ทำให้ศูนย์คุณธรรมมีผลการประเมินที่ค่อนข้างสูง
2. ขอบคุณภาคีเครือข่ายที่ร่วมทำงานกับศูนย์คุณธรรมด้วยความตั้งใจและให้ความร่วมมือในการประเมินดังกล่าว
3. ควรนำข้อสังเกต/ข้อเสนอแนะจากผู้มีส่วนได้เสียภายนอกมาพัฒนากระบวนการปฏิบัติงาน เช่น เสนอให้มีการทำงานที่เน้นกลุ่มเป้าหมายเด็กและเยาวชนให้มากขึ้น การสร้างความร่วมมือจากเครือข่ายจิตอาสา เพื่อยกระดับหุ้นส่วนความร่วมมือสู่ระดับนานาชาติ และการเสนอให้ใช้วิธีการลงพื้นที่ศึกษาดูงานมากกว่าการประเมินในรูปแบบเอกสาร ฯลฯ

ผลการประเมินของศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2567

ผลการประเมินรายเครื่องมือ

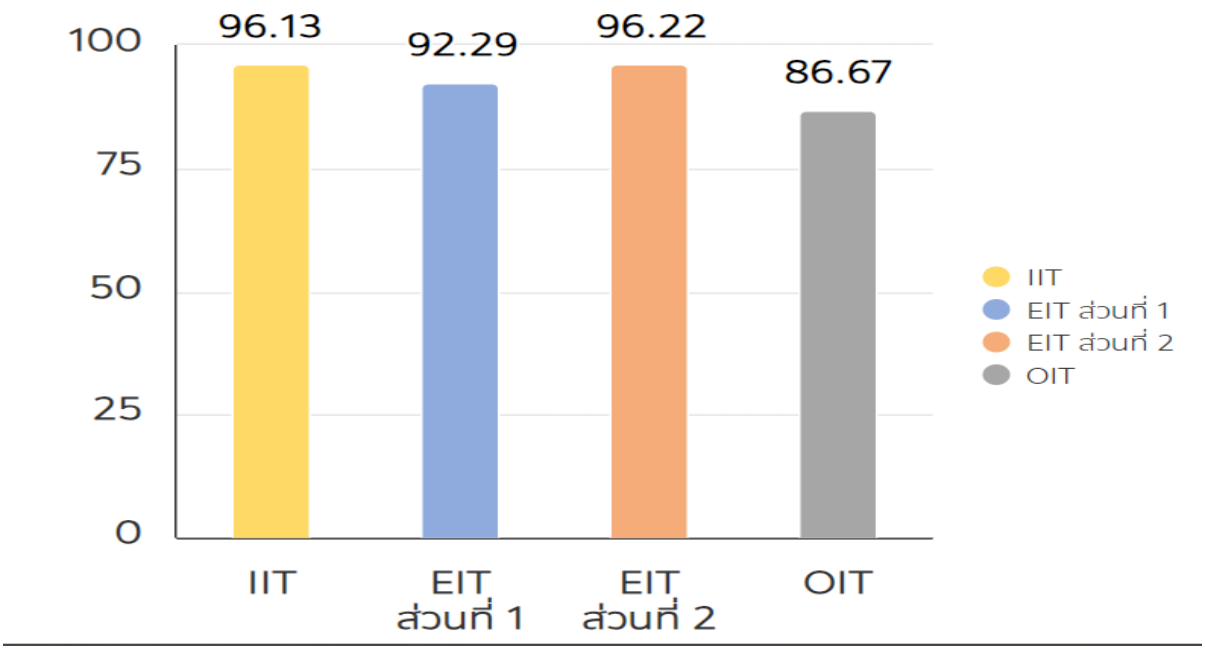

โดยมีผลคะแนนรายข้อ เปรียบเทียบปี 2566 กับปี 2567 ดังนี้

ตัวชี้วัดที่	รายละเอียดตัวชี้วัด	คะแนน ปี 2566	คะแนน ปี 2567	คะแนนเพิ่มขึ้น-ลดลง
1.	การปฏิบัติหน้าที่	95.11	97.50	2.39
2.	การใช้งบประมาณ	90.21	97.09	6.88
3.	การใช้อำนาจ	91.16	97.71	6.55
4.	การใช้ทรัพย์สินของราชการ	89.91	91.46	1.55
5.	การแก้ไขปัญหาการทุจริต	89.91	96.88	6.97
6.	คุณภาพการดำเนินงาน	89.41	96.75	7.34
7.	ประสิทธิภาพการสื่อสาร	83.85	95.32	11.47
8.	การปรับปรุงการทำงาน	82.89	90.69	7.80
9.	การเปิดเผยข้อมูล	0.00	90.00	90.00

ตัวชี้วัดที่	รายละเอียดตัวชี้วัด	คะแนน ปี 2566	คะแนน ปี 2567	คะแนนเพิ่มขึ้น-ลดลง
10.	**การป้องกันการทุจริต**	0.00	83.34	83.34

ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) วิเคราะห์ผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ในปี พ.ศ. 2567 จากข้อเสนอแนะของผู้ตรวจประเมิน ตามประเด็นดังนี้ ดังนี้

ประเด็นที่ 1 กระบวนการปฏิบัติงานที่โปร่งใสและมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย

ตัวชี้วัดที่ 1 การปฏิบัติหน้าที่ I1,I2,I3
ตัวชี้วัดที่ 6 คุณภาพการดำเนินงาน E1, E2, E3 ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) ได้มีการดำเนินการ โดยมีคะแนนสูงสุด ควรรักษามาตรฐานไว้
ตัวชี้วัดที่ 8 การปรับปรุงระบบการทำงาน E7, E8
ตัวชี้วัดที่ 9 การเปิดเผยข้อมูล
ตัวชี้วัดย่อยที่ 9.1 ข้อมูลพื้นฐานO1, O2, O3, O4
ตัวชี้วัดย่อยที่ 9.2 การบริหารงาน O10
ตัวชี้วัดย่อยที่ 9.5 การส่งเสริมความโปร่งใส การเปิดโอกาสให้เกิดการมีส่วนร่วม
ตัวชี้วัดที่ 10 การป้องกันการทุจริต
ตัวชี้วัดย่อย 10.2 การส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใสมาตรการส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใสภายในหน่วยงาน O34, O35

ข้อเสนอแนะของผู้ตรวจประเมิน ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) ได้มีการดำเนินการตามตัวชี้วัดที่ 3 การใช้อำนาจ โดยมีคะแนนสูงสุด ควรรักษามาตรฐานไว้

ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง พัฒนาการดำเนินงานรายประเด็นข้อคำถามที่มีผลการประเมินต่ำ

ข้อ I2 ประเด็น บุคลากรภายในหน่วยงานปฏิบัติหรือให้บริการแก่บุคคลภายนอกไม่เท่าเทียมกัน ดังนั้น หน่วยงานควรวิเคราะห์ว่าภารกิจหรือบริการใดภายในหน่วยงานที่เกิดการให้บริการแก่ผู้ที่มาติดต่อหรือรับบริการอย่างไม่เท่าเทียมกัน จากนั้นจึงพัฒนาช่องทางการให้บริการในรูปแบบออนไลน์ หรือ E-Service (อ้างอิงจาก O13) เพื่อลดการใช้ดุลยพินิจหรือการเลือกปฏิบัติในภารกิจหรือบริการนั้น ๆ ซึ่งจะช่วยสร้างความเท่าเทียมในการดำเนินงานและช่วยให้เกิดความสะดวกรวดเร็วมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ หน่วยงานควรระบุขั้นตอนที่ใช้ในการปฏิบัติงานหรือการให้บริการไว้ในคู่มือหรือแนวทางการปฏิบัติงาน (อ้างอิงจาก O10) หรือคู่มือการให้บริการ (อ้างอิงจาก O11) โดยละเอียด หรืออาจจัดทำเป็นสื่อรูปแบบต่าง ๆ เช่น แผ่นพับ อินโฟกราฟิก ป้ายประชาสัมพันธ์ เป็นต้น แล้วเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้แก่บุคลากรภายในหน่วยงาน ได้รับทราบและถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด

ข้อ E1 ประเด็น มีผู้รับบริการหรือผู้มาติดต่อราชการกับหน่วยงานบางรายเห็นว่า การปฏิบัติงาน/ให้บริการของเจ้าหน้าที่ของหน่วยงาน ไม่เป็นไปตามขั้นตอนและระยะเวลาที่กำหนด ดังนั้น หน่วยงานควรระบุทั้งขั้นตอนและระยะเวลาที่ใช้ในการปฏิบัติงาน หรือการให้บริการแต่ละขั้นตอนไว้ในคู่มือ

หรือมาตรฐานการปฏิบัติงาน (อ้างอิงจาก O10) หรือคู่มือการให้บริการ (อ้างอิงจาก O11) และประชาสัมพันธ์หรือเผยแพร่คู่มือดังกล่าวให้แก่ ผู้รับบริการหรือผู้มาติดต่อราชการ ได้รับทราบ นอกจากนี้ หน่วยงานควรนำข้อมูลจากคู่มือหรือมาตรฐานการปฏิบัติงานมาจัดทำเป็นสื่อในรูปแบบอื่น ๆ ที่สะดวกและดึงดูดต่อการอ่าน เช่น แผ่นพับ อินโฟกราฟิก ป้ายประชาสัมพันธ์ เป็นต้น และประชาสัมพันธ์ หรือเผยแพร่ผ่านช่องทางออนไลน์ หรือ จุดประชาสัมพันธ์ ณ สถานที่ตั้งตามความเหมาะสม

ข้อ E2 ประเด็น มีผู้รับบริการหรือผู้มาติดต่อราชการกับหน่วยงานบางรายเห็นว่าเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานมีการปฏิบัติงาน/ให้บริการกับผู้มาติดต่ออย่างไม่เป็นธรรมและเลือกปฏิบัติ ดังนั้น หน่วยงานควรวิเคราะห์ว่าภารกิจหรือบริการใดภายในหน่วยงานที่เกิดการให้บริการแก่ผู้ที่มาติดต่อหรือรับบริการอย่างไม่เท่าเทียมกัน จากนั้นจึงพัฒนาช่องทางการให้บริการในรูปแบบออนไลน์ หรือ E-Service (อ้างอิงจาก O13) เพื่อลดการใช้ดุลยพินิจหรือการเลือกปฏิบัติในภารกิจหรือบริการนั้น ๆ ซึ่งจะช่วยสร้างความเท่าเทียมในการดำเนินงานและช่วยให้เกิดความสะดวกรวดเร็วมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ หน่วยงานควรระบุขั้นตอนที่ใช้ในการปฏิบัติงานหรือการให้บริการไว้ในคู่มือหรือมาตรฐานการปฏิบัติงาน (อ้างอิงจาก O10) หรือคู่มือการให้บริการ (อ้างอิงจาก O11) โดยละเอียด หรืออาจจัดทำเป็นสื่อรูปแบบต่าง ๆ เช่น แผ่นพับ อินโฟกราฟิก ป้ายประชาสัมพันธ์ เป็นต้น แล้วเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้แก่ผู้รับบริการหรือผู้มาติดต่อราชการ ได้รับทราบ

ข้อ E7 ประเด็น มีผู้รับบริการ หรือผู้มาติดต่อราชการกับหน่วยงานบางรายมีความเห็นว่าหน่วยงานยังขาดการเปิดโอกาสให้บุคคลภายนอกเข้าไปมีส่วนร่วมในการปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงาน/การให้บริการของหน่วยงานให้ดีขึ้นเท่าที่ควร ดังนั้น หน่วยงานควรเปิดโอกาสให้บุคคลภายนอก เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน ผ่านการดำเนินการ โครงการ หรือกิจกรรมต่าง ๆ และเผยแพร่ผลการเปิดโอกาสให้บุคคลภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมกับหน่วยงานให้สาธารณชนรับทราบด้วย (อ้างอิงจาก O25)

ข้อ E8 ประเด็น มีผู้รับบริการ หรือผู้มาติดต่อราชการกับหน่วยงานบางรายมีความเห็นว่าหน่วยงานยังไม่มีการปรับปรุงการดำเนินงาน หรือโครงการเพื่อตอบสนองต่อประชาชนและส่วนรวมเท่าที่ควร ดังนั้น หน่วยงานควรเปิดโอกาสให้ประชาชนและบุคคลภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงานผ่านการดำเนินการโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ และเผยแพร่ผลการเปิดโอกาสให้บุคคลภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมกับหน่วยงานให้สาธารณชนรับทราบด้วย (อ้างอิงจาก O25) อีกทั้ง หน่วยงานควรจัดทำและเผยแพร่ช่องทางการติดต่อ - สอบถามข้อมูล (อ้างอิงจาก O6) โดยมีลักษณะเป็นการสื่อสารสองทาง

ประเด็นที่ 2 การให้บริการและระบบ E-Service ประกอบด้วย

ตัวชี้วัดที่ 8 การปรับปรุงระบบการทำงาน E9 ควรพัฒนาและปรับปรุงการดำเนินการตามตัวชี้วัดที่ 8 การปรับปรุงระบบการทำงาน

ข้อ E9 ประเด็น มีผู้รับบริการหรือผู้มาติดต่อราชการกับหน่วยงานบางรายมีความเห็นว่าไม่เคยใช้ระบบการให้บริการออนไลน์ (E-Service) ของหน่วยงาน ดังนั้น หน่วยงานควรพัฒนาระบบการให้บริการออนไลน์ (E-Service) ที่เป็นงานบริการหลักของหน่วยงาน (อ้างอิงจาก O13) และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การให้บริการผ่านระบบ E-Service ให้บุคคลภายนอกได้รับทราบโดยทั่วถึง

ตัวชี้วัดที่ 9 การเปิดเผยข้อมูล

การตัวชี้วัดย่อยที่ 9.2 การบริหารงาน ให้บริการและการติดต่อประสานงาน O11, O12, O13

ประเด็นที่ 3 ช่องทางและรูปแบบการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารภาครัฐ ประกอบด้วย
ตัวชี้วัดที่ 7 ประสิทธิภาพการสื่อสาร E4, E5, E6
ตัวชี้วัดที่ 9 การเปิดเผยข้อมูล
ตัวชี้วัดย่อยที่ 9.1 ข้อมูลพื้นฐาน O5, การปฏิสัมพันธ์ข้อมูล O6

ข้อ E4 และ E5 ประเด็น มีผู้รับบริการ หรือผู้มาติดต่อราชการกับหน่วยงานบางรายมีความเห็นว่าช่องทางการเผยแพร่ข้อมูลของหน่วยงานเข้าถึงได้ยาก รวมถึงข้อมูลข่าวสารที่เผยแพร่ให้ประชาชนหรือผู้รับบริการได้รับทราบนั้นยังขาดความชัดเจนเพียงพอ ดังนั้น หน่วยงานควรมีการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารผ่านช่องทางที่หลากหลายและอำนวยความสะดวกในการเข้าใช้งาน โดยดำเนินการปรับปรุงข้อมูลพื้นฐานในเว็บไซต์ของหน่วยงานให้มีความครบถ้วน เป็นปัจจุบัน (อ้างอิงจากตัวชี้วัด 9.1, 9.2, 9.3)

ประเด็นที่ 4 กระบวนการกำกับดูแลการใช้ทรัพย์สินของราชการ ประกอบด้วย
ตัวชี้วัดที่ 4 การใช้ทรัพย์สินของราชการ I10, I11,I12

ข้อ I12 ประเด็น เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานขาดการกำกับดูแลและตรวจสอบการใช้ทรัพย์สินเพื่อป้องกันไม่ให้นำไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตัว ดังนั้น หน่วยงานควรกำหนดหรือระบุแนวทางการใช้ทรัพย์สินของราชการไว้ในคู่มือมาตรฐานการปฏิบัติงาน โดยมีการตรวจสอบวัสดุและครุภัณฑ์ในแต่ละส่วนงานเป็นระยะ (อ้างอิงจาก O10) พร้อมทั้ง ประชาสัมพันธ์คู่มือ หรือแนวทางดังกล่าวให้บุคลากรถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัดและกำชับให้บุคลากรภายในหน่วยงานมีการขออนุญาตในการยืมทรัพย์สินอย่างถูกต้อง และควรสร้างจิตสำนึกที่ดีในการรับผิดชอบงานต่อหน้าที่เพื่อให้เกิดการแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม รวมถึงการเสริมสร้างจิตสำนึกการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ดีตามมาตรฐานทางจริยธรรม (อ้างอิงจาก O20)

ข้อ I10 ประเด็น บุคลากรในหน่วยงานบางรายมีการขอยืมทรัพย์สินของทางราชการไปใช้ปฏิบัติงานอย่างไม่ถูกต้อง ดังนั้น หน่วยงานควรระบุขั้นตอนและแนวทางในการขอยืมทรัพย์สินของทางราชการตามประเภทงานด้านต่าง ๆ ไว้ในคู่มือหรือแนวทางการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน (อ้างอิงจาก O10) พร้อมทั้งประชาสัมพันธ์คู่มือหรือแนวทางการขอยืมทรัพย์สินของราชการให้แก่บุคลากรในหน่วยงานได้รับทราบ และควรมีแนวทางในการกำกับ ดูแล ตรวจสอบเพื่อป้องกันมิให้นำทรัพย์สินของราชการไปใช้ประโยชน์ในทางส่วนตัวหรือพวกพ้อง (อ้างอิงจาก I12)

ข้อ I11 ประเด็น บุคลากรในหน่วยงานบางรายมีการใช้ทรัพย์สินของราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตัว ดังนั้น หน่วยงานควรประเมินความเสี่ยงการทุจริตที่อาจเกิดขึ้นจากการใช้ทรัพย์สินของทางราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตัว นอกเหนือจากประเด็นการเรียกรับสินบน และกำหนดมาตรการจัดการความเสี่ยงดังกล่าว รวมทั้ง ดำเนินการตามมาตรการที่ได้กำหนดไว้ (อ้างอิงจาก O30) และควรระบุขั้นตอนหรือแนวทางในการขอยืมทรัพย์สินของทางราชการตามประเภทงานด้านต่าง ๆ ไว้อย่างชัดเจนในคู่มือมาตรฐานการปฏิบัติงาน (อ้างอิงจาก o10) พร้อมทั้งเผยแพร่คู่มือผ่านช่องทางประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึงภายในหน่วยงาน

ประเด็นที่ 5 กระบวนการสร้างความโปร่งใสในการใช้งบประมาณและการจัดซื้อจัดจ้าง ประกอบด้วย
ตัวชี้วัดที่ 2 การใช้งบประมาณ I4, I5, I6
ตัวชี้วัดที่ 9 การเปิดเผยข้อมูล ตัวชี้วัดย่อยที่ 9.2 การบริหารงานและการใช้จ่ายงบประมาณ O7, O8, O9

ตัวชี้วัดย่อยที่ 9.3 การจัดซื้อจัดจ้าง O14, O15, O16, O17

ประเด็น การจัดซื้อจัดจ้างหรือการจัดหาพัสดุ หน่วยงานควรจัดทำข้อมูลความก้าวหน้าการจัดซื้อจัดจ้างหรือการจัดหาพัสดุ ที่มีเนื้อหาและองค์ประกอบถูกต้องครบถ้วนตามหลักเกณฑ์การประเมิน ซึ่งเป็นข้อมูลที่กฎหมายกำหนดให้หน่วยงานต้องดำเนินการ และเผยแพร่ชุดข้อมูลดังกล่าวในรูปแบบตารางหรือรูปแบบที่มีโครงสร้าง ทำให้สามารถนำข้อมูลไปใช้ประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ต่อไปได้ ซึ่งจะเป็นการส่งเสริมการมีส่วนร่วม และสร้างความโปร่งใสในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างหรือการจัดหาพัสดุของหน่วยงาน

ประเด็นที่ 6 กระบวนการควบคุม ตรวจสอบการใช้อำนาจและการบริหารงานบุคคล ประกอบด้วย

ตัวชี้วัดที่ 3 การใช้อำนาจ I7,I8, I9

ตัวชี้วัดที่ 9 การเปิดเผยข้อมูล ตัวชี้วัดย่อยที่ 9.4 การบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล O18, O19, O20, O21

ข้อ I8 ประเด็น ผู้บังคับบัญชาในหน่วยงานบางรายเคยสั่งการให้เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง หรือมีความเสี่ยงต่อการทุจริต ดังนั้น หน่วยงานควรประเมินความเสี่ยงการทุจริตที่อาจเกิดขึ้นจากการใช้อำนาจหรือการสั่งการของผู้บังคับบัญชา นอกเหนือจากประเด็นการเรียกรับสินบน และกำหนดมาตรการจัดการความเสี่ยงดังกล่าว รวมทั้ง ดำเนินการตามมาตรการที่ได้กำหนดไว้ (อ้างอิงจาก O30) รวมถึงการเผยแพร่ช่องทางการร้องเรียนในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาสั่งให้กระทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้องหรือกระทำการทุจริตให้บุคลากรภายในได้รับทราบด้วย (อ้างอิงจาก O23)

ประเด็น การบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล หน่วยงานควรดำเนินการจัดทำและเผยแพร่ข้อมูลการขับเคลื่อนจริยธรรม ที่มีเนื้อหาและองค์ประกอบถูกต้องครบถ้วนตามหลักเกณฑ์การประเมินตลอดจนให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ และแนวทางที่สำนักงาน ก.พ. กำหนด โดยควรให้ความสำคัญกับการเผยแพร่ สร้างความเข้าใจและการให้คำปรึกษาแนะนำในเรื่องมาตรฐานทางจริยธรรมและการประพฤติปฏิบัติตนตามประมวลจริยธรรมหรือข้อกำหนดจริยธรรมของหน่วยงานตลอดจนการขับเคลื่อนจริยธรรมให้แก่เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานผ่านกิจกรรมหรือการฝึกอบรมของหน่วยงาน และที่สำคัญคือ ควรมีการกำหนดให้มีการประเมินจริยธรรม และการนำผลการประเมินจริยธรรมดังกล่าวไปใช้ในการบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคลของหน่วยงานในทุกกระบวนการ

ประเด็นที่ 7 กลไกและมาตรการในการแก้ไขและป้องกันการทุจริตภายในหน่วยงาน ประกอบด้วย

ตัวชี้วัดที่ 5 การแก้ไขปัญหาการทุจริต I13, I14, I15

ตัวชี้วัดที่ 9 การเปิดเผยข้อมูล ตัวชี้วัดย่อยที่ 9.5 การส่งเสริมความโปร่งใส O22, O23, O24

ตัวชี้วัดที่ 10 การป้องกันการทุจริต ตัวชี้วัดย่อยที่ 10.1 การดำเนินการเพื่อป้องกันการทุจริตในประเด็นสินบน

นโยบาย No Gift Policy O26, O27, O28, O29

การประเมินความเสี่ยงเพื่อป้องกันการทุจริต O30, O31

ตัวชี้วัดย่อย 10.2 การส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใส แผนป้องกันการทุจริต O32, O33

ข้อ I15 ประเด็น บุคลากรในหน่วยงานบางรายยังขาดความเชื่อมั่นในกระบวนการจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบของหน่วยงาน ดังนั้น หน่วยงานควรทบทวนแนวปฏิบัติสำหรับการจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริต (อ้างอิงจาก O22) และมีช่องทางการร้องเรียนที่สะดวก เข้าถึงได้ง่าย สร้าง

ความมั่นใจแก่ผู้ร้องเรียนว่าจะมีการเก็บรักษาข้อมูลเป็นความลับและไม่มีผลกระทบต่อผู้ร้องเรียน (อ้างอิงจาก O23) และควรเผยแพร่แนวปฏิบัติและช่องทางดังกล่าวให้สาธารณชนทราบด้วย

(1) ประเด็น นโยบาย No Gift Policy หน่วยงานควรดำเนินจัดทำและเผยแพร่ข้อมูล รายงานผลตามนโยบาย No Gift Policy ที่มีเนื้อหาและองค์ประกอบถูกต้องครบถ้วนตามหลักเกณฑ์การประเมิน ตลอดจนเป็นไปตามแนวทางที่สำนักงาน ป.ป.ท. กำหนด โดยให้ความสำคัญกับการขับเคลื่อนหรือเสริมสร้างวัฒนธรรม No Gift Policy ตลอดจนการกำกับติดตามให้เกิดการปฏิบัติที่ชัดเจน และรายงานผลตามนโยบาย No Gift Policy ต่อสาธารณชน เพื่อให้เกิดค่านิยมและวัฒนธรรม No Gift Policy ซึ่งจะช่วยลดปัญหาการรับสินบนในรูปแบบของขวัญหรือของกำนัลของเจ้าหน้าที่ภายในหน่วยงาน เพื่อสร้างความเชื่อมั่นว่าหน่วยงานมีการนำนโยบาย No Gift Policy มาขับเคลื่อนให้เกิดเป็นค่านิยมและวัฒนธรรมองค์กร อันจะช่วยลดปัญหาการรับสินบนในรูปแบบของขวัญหรือของกำนัลของเจ้าหน้าที่ภายในหน่วยงาน

(2) ประเด็น การประเมินความเสี่ยงเพื่อป้องกันการทุจริต หน่วยงานควรจัดทำและเผยแพร่ข้อมูลการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ที่มีเนื้อหาและองค์ประกอบถูกต้องครบถ้วนตามหลักเกณฑ์การประเมิน โดยควรมีการทบทวนและวิเคราะห์เพื่อค้นหาความเสี่ยงการทุจริตในรูปแบบที่เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานมีเรียก/รับสินบน เพื่อแลกกับการที่เจ้าหน้าที่จะปฏิบัติงานหรือให้บริการ หรือละเว้นการปฏิบัติ ไม่ว่าการกระทำนั้นจะชอบหรือมิชอบด้วยหน้าที่ ใน ๔ กระบวนงาน คือ

(1) การอนุมัติ อนุญาต

(2) การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ

(3) การจัดซื้อจัดจ้าง

(4) การบริหารงานบุคคล

และกำหนดมาตรการ และกลไกในการบริหารจัดการความเสี่ยงที่เพียงพอและมีประสิทธิภาพ ตลอดจนมีการมอบหมายผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน และกำกับติดตามการดำเนินการให้เกิดผลในทางปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง เพื่อป้องกันหรือลดความเสี่ยงที่จะเกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงานของหน่วยงาน

จากผลประเมินฯ ปี 2567 ดังกล่าว ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) จึงได้นำผลการวิเคราะห์แต่ละประเด็นไปสู่การปฏิบัติ โดยมีมาตรการส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใสภายในหน่วยงาน และการดำเนินงาน ดังนี้

ประเด็น	ผลการวิเคราะห์ที่นำสู่การปฏิบัติ	การปฏิบัติของศูนย์คุณธรรม				
		มาตรการ	โครงการ/กิจกรรม	ขั้นตอน/วิธีการปฏิบัติ	ระยะเวลาดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
1. กระบวนการปฏิบัติงานที่โปร่งใสและมีประสิทธิภาพ	● การให้บริการแก่ผู้ที่มาติดต่อหรือรับบริการอย่างไม่เท่าเทียมกัน ● การปฏิบัติงาน/ให้บริการของเจ้าหน้าที่ของหน่วยงาน ไม่เป็นไปตามขั้นตอนและระยะเวลาที่กำหนด ● ขาดการเปิดโอกาสให้บุคคลภายนอกเข้าไปมีส่วนร่วมในการปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงาน/การให้บริการของหน่วยงานให้ดีขึ้นเท่าที่ควร ● ยังไม่มีการปรับปรุงการดำเนินงาน หรือโครงการเพื่อตอบสนองต่อประชาชนและส่วนรวมเท่าที่ควร ● ให้มีการทำงานส่งเสริมคุณธรรมเครือข่ายทางสังคม ที่	■ มาตรการปรับปรุงกระบวนการทำงาน ■ มาตรการส่งเสริมการพัฒนาองค์กรเครือข่ายทางสังคม	■ การบำรุงรักษาและพัฒนาระบบ E-service ■ การจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ของศูนย์ ในกิจกรรมต่าง ๆ ■ โครงการส่งเสริมการพัฒนาองค์กรเครือข่ายทางสังคมด้วยมาตรฐานคุณธรรม	■ พัฒนาช่องทางการให้บริการในรูปแบบออนไลน์ หรือ E-Service เพื่อลดการใช้ดุลยพินิจหรือการเลือกปฏิบัติในภารกิจหรือบริการนั้น ๆ ■ คู่มือหรือแนวทางการปฏิบัติงาน หรือคู่มือการให้บริการในทุกบริการ E-service ซึ่งระบุขั้นตอนที่ใช้ในการปฏิบัติงานหรือการให้บริการ ■ จัดทำอินโฟกราฟิก ป้ายประชาสัมพันธ์ ในการในช่องทางการสื่อสารของศูนย์ ■ การวางแผนการส่งเสริม/สนับสนุนกิจกรรมร่วมกับเครือข่ายคุณธรรม เพื่อเปิดโอกาสให้เครือข่ายทางสังคม เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานในองค์กรหรือในพื้นที่ตามภารกิจของหน่วยงาน และเผยแพร่กิจกรรมดังกล่าวในข่าวประชาสัมพันธ์บนเว็บไซต์ศูนย์ ■ การส่งเสริมพัฒนากลุ่มประเด็นสู่องค์กรคุณธรรม ขององค์กรในเครือข่ายทางสังคม	1 ตุลาคม 2567 – 30 กันยายน 2568	■ กลุ่มงานศูนย์ข้อมูลและเทคโนโลยีสารสนเทศ ■ กลุ่มงานสื่อสารและรณรงค์ทางสังคม ■ สำนักส่งเสริมและขับเคลื่อนเครือข่ายทางสังคม

ประเด็น	ผลการวิเคราะห์ที่นำสู่การปฏิบัติ	การปฏิบัติของศูนย์คุณธรรม				
		มาตรการ	โครงการ/กิจกรรม	ขั้นตอน/วิธีการปฏิบัติ	ระยะเวลาดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
	เน้นกลุ่มเป้าหมายเด็กและเยาวชนและความร่วมมือจากเครือข่ายจิตอาสา (จากข้อคิดเห็นผู้มีส่วนได้เสียภายนอก)			เช่น โรงเรียนคุณธรรม องค์กรคุณธรรมในระดับพื้นที่จังหวัด		
2. การให้บริการและระบบ E-Service	ผู้รับบริการหรือผู้มาติดต่อราชการกับหน่วยงานบางรายไม่เคยใช้ระบบการให้บริการออนไลน์ (E-Service) ของหน่วยงาน	มาตรการปรับปรุงการให้บริการ	การจัดจ้างการพัฒนาและบำรุงรักษาระบบ E-Service ของศูนย์	■ พัฒนาระบบการให้บริการออนไลน์ (E-Service) ที่เป็นงานบริการหลักของหน่วยงาน ■ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์การให้บริการผ่านระบบ E-Service ให้บุคคลภายนอกได้รับทราบโดยทั่วถึง	1 ตุลาคม 2567 – 30 กันยายน 2568	กลุ่มงานศูนย์ข้อมูลและเทคโนโลยีสารสนเทศ
3. ช่องทางและรูปแบบการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารภาครัฐ	●ช่องทางการเผยแพร่ข้อมูลของหน่วยงานเข้าถึงได้ยาก ●ข้อมูลข่าวสารที่เผยแพร่ให้ประชาชนหรือผู้รับบริการได้รับทราบนั้นยังขาดความชัดเจนเพียงพอ	มาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการสื่อสารประชาสัมพันธ์	■ โครงการพัฒนาระบบศูนย์กลางข้อมูลสารสนเทศด้านคุณธรรม ■ โครงการ Soft power พลังสื่อสารเสริมสร้างคุณธรรมสังคมไทย	■ การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารตามภารกิจศูนย์บนเว็บไซต์ศูนย์และช่องทางการสื่อสารอื่น ได้แก่ Line Official, Facebook, TikTok, YouTube ที่มีความครบถ้วนและชัดเจนตามองค์ประกอบของข้อมูลที่กำหนดผ่านช่องทางที่หลากหลายและอำนวยความสะดวกในการเข้าใช้งานเพิ่มขึ้น ■ ดำเนินการปรับปรุงข้อมูลพื้นฐานในเว็บไซต์ของหน่วยงานให้มีความครบถ้วนเป็นปัจจุบันการศึกษา	1 ตุลาคม 2567 – 30 กันยายน 2568	■ กลุ่มงานศูนย์ข้อมูลและเทคโนโลยีสารสนเทศ ■ กลุ่มงานสื่อสารและรณรงค์ทางสังคม

ประเด็น	ผลการวิเคราะห์ที่นำสู่การปฏิบัติ	การปฏิบัติของศูนย์คุณธรรม				
		มาตรการ	โครงการ/กิจกรรม	ขั้นตอน/วิธีการปฏิบัติ	ระยะเวลาดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
				■ ทำความเข้าใจหลักเกณฑ์การประเมินในแต่ละปี และเผยแพร่ข้อมูลไว้บนเว็บไซต์ ■ การรักษาหรือคงสภาพเว็บไซต์หลักของหน่วยงานให้สามารถเข้าถึงได้ตลอดเวลา		
4. กระบวนการกำกับดูแลการใช้ทรัพย์สินของราชการ	■ขาดการกำกับดูแลและตรวจสอบการใช้ทรัพย์สินเพื่อป้องกันไม่ให้นำไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตัว ■การขอยืมทรัพย์สินของทางราชการไปใช้ปฏิบัติงานอย่างไม่ถูกต้อง ■มีการใช้ทรัพย์สินของราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตัว	มาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ทรัพย์สินราชการ	■การตรวจสอบและควบคุมทะเบียนคุมครุภัณฑ์ประจำปี ■โครงการพัฒนาขีดความสามารถพัฒนาขีดความสามารถของศูนย์คุณธรรมให้เป็นองค์กรมาตรฐานตามระบบคุณภาพ	■ การตรวจสอบวัสดุและครุภัณฑ์ในแต่ละกลุ่มงานทุกสิ้นปีงบประมาณ ■ ทบทวนและประชาสัมพันธ์คู่มือมาตรฐานการปฏิบัติงาน โดยกำหนดหรือระบุแนวทางการใช้ทรัพย์สินของศูนย์ และกำชับให้บุคลากรภายในถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด ■ การจัดประชุมเจ้าหน้าที่เพื่อสร้างจิตสำนึกที่ดีในการรับผิดชอบงานต่อหน้าที่เพื่อให้เกิดการแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม	1 ตุลาคม 2567 -15 พฤศจิกายน 2567	กลุ่มงานบริหารจัดการองค์กร
5. กระบวนการสร้างความโปร่งใสในการใช้งบประมาณและการจัดซื้อจัดจ้าง	การส่งเสริมการมีส่วนร่วม และสร้างความโปร่งใสในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างหรือการจัดหาพัสดุของหน่วยงาน	มาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดซื้อจัดจ้าง	การจัดทำข้อมูลความก้าวหน้าการจัดซื้อจัดจ้างรายงานนำเสนอต่อผู้อำนวยการ และ	■ การจัดทำข้อมูลความก้าวหน้าการจัดซื้อจัดจ้างหรือการจัดหาพัสดุ ที่มีเนื้อหาและองค์ประกอบถูกต้องครบถ้วนตามหลักเกณฑ์การประเมิน ■ การเผยแพร่ชุดข้อมูลดังกล่าวในรูปแบบตารางหรือรูปแบบที่มีโครงสร้าง ทำให้	รายงานข้อมูล ฯ ทุกต้นเดือน ตั้งแต่ 1 ตุลาคม 2567-30 กันยายน 2568	งานพัสดุ กลุ่มงานบริหารจัดการองค์กร

ประเด็น	ผลการวิเคราะห์ที่นำสู่การปฏิบัติ	การปฏิบัติของศูนย์คุณธรรม				
		มาตรการ	โครงการ/กิจกรรม	ขั้นตอน/วิธีการปฏิบัติ	ระยะเวลาดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
			เผยแพร่ในหน้าเว็บไซต์ศูนย์	สามารถนำข้อมูลไปใช้ประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ต่อไปได้ ซึ่งจะเป็นการส่งเสริมการมีส่วนร่วม และสร้างความโปร่งใสในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างหรือการจัดหาพัสดุของหน่วยงาน		
6. กระบวนการควบคุม ตรวจสอบการใช้อำนาจและการบริหารงานบุคคล	ผู้บังคับบัญชาในหน่วยงานบางรายเคยสั่งการให้เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้องหรือมีความเสี่ยงต่อการทุจริต	มาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานบุคคล	โครงการพัฒนาขีดความสามารถพัฒนาขีดความสามารถของศูนย์คุณธรรมให้เป็นองค์กรมาตรฐานตามระบบคุณภาพ	■ ประเมินความเสี่ยงการทุจริตที่อาจเกิดขึ้นจากการใช้อำนาจหรือการสั่งการของผู้บังคับบัญชา ■ การเผยแพร่ช่องทางการร้องเรียนในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาสั่งให้กระทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้องหรือกระทำการทุจริตให้บุคลากรภายในได้รับทราบด้วย ■ แต่งตั้งคณะทำงานองค์กรคุณธรรม ศูนย์คุณธรรมเป็นผู้ดำเนินการเผยแพร่ สร้างความเข้าใจและการให้คำปรึกษาแนะนำในเรื่องมาตรฐานทางจริยธรรมและการประพฤติปฏิบัติตนตามประมวลจริยธรรมหรือข้อกำหนดจริยธรรมของหน่วยงานตามพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒	1 ตุลาคม 2567-30 กันยายน 2568	งานทรัพยากรมนุษย์ และคณะอนุกรรมการบริหารบุคคล

ประเด็น	ผลการวิเคราะห์ที่นำสู่การปฏิบัติ	การปฏิบัติของศูนย์คุณธรรม				
		มาตรการ	โครงการ/กิจกรรม	ขั้นตอน/วิธีการปฏิบัติ	ระยะเวลาดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
				■ จัดกิจกรรมฝึกอบรมโดยมีเนื้อหา การขับเคลื่อนคุณธรรมและจริยธรรมในองค์กรให้แก่ผู้ปฏิบัติงานของศูนย์ ■ การกำหนดให้มีประเด็นการประเมินคุณธรรมจริยธรรมของบุคลากรในการประเมินผลการปฏิบัติงานประจำปี		
7. กลไกและมาตรการในการแก้ไขและป้องกันการทุจริตภายในหน่วยงาน	บุคลากรในหน่วยงานบางรายยังขาดความเชื่อมั่นในกระบวนการจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบของหน่วยงาน	มาตรการส่งเสริมความโปร่งใสและป้องกันการทุจริตภายในหน่วยงาน	■ประกาศเจตนารมณ์นโยบายไม่รับของขวัญและของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่ (No Gift Policy) ประจำปีงบประมาณ 2567 ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ■โครงการพัฒนาขีดความสามารถศูนย์คุณธรรมให้เป็นองค์กรมาตรฐานตามระบบคุณภาพ	■ การดำเนินการจัดทำและเผยแพร่ข้อมูลรายงานผลตามนโยบาย No Gift Policy ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยมีเนื้อหาและองค์ประกอบถูกต้องครบถ้วนตามหลักเกณฑ์การประเมิน และแนวทางที่สำนักงาน ป.ป.ท. กำหนด ■ การจัดกิจกรรมการขับเคลื่อนหรือเสริมสร้างวัฒนธรรม No Gift Policy โดยผู้บริหารร่วมกันกับผู้ปฏิบัติงานในการประกาศนโยบาย No Gift Policy เผยแพร่สู่สาธารณะในทุกช่องทางการสื่อสารของศูนย์คุณธรรม และการประชุมเจ้าหน้าที่ประจำเดือน เพื่อให้ข้อมูลและความรู้การปฏิบัติตามนโยบาย No Gift Policy	■ ประกาศนโยบายในเดือนมกราคม 2568 ■ ประชุมเจ้าหน้าที่ทุกวันจันทร์แรกของเดือน (ตุลาคม 2567-กันยายน 2568)	■ ผู้จัดการสำนักบริหารจัดการองค์กรและยุทธศาสตร์ ■ บุคลากรทุกคนร่วมประกาศนโยบายและร่วมกิจกรรม

ประเด็น	ผลการวิเคราะห์ที่นำสู่การปฏิบัติ	การปฏิบัติของศูนย์คุณธรรม				
		มาตรการ	โครงการ/กิจกรรม	ขั้นตอน/วิธีการปฏิบัติ	ระยะเวลาดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
			■ การจัดทำแผนป้องกันการทุจริตประจำปี	■ การกำกับติดตามให้เกิดการปฏิบัติ และการรายงานผลตามนโยบาย No Gift Policy ■ จัดทำและเผยแพร่ข้อมูลการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน และกำกับติดตามการดำเนินการให้เกิดผลในทางปฏิบัติ เพื่อป้องกันหรือลดความเสี่ยงที่จะเกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงานของหน่วยงาน		

ข้อจำกัดของศูนย์คุณธรรม ในการดำเนินการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ

1. ศูนย์คุณธรรมมีบุคลากรจำกัด จึงไม่ได้มีการตั้งหน่วยงานเฉพาะในการดำเนินการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงาน ภาครัฐ แต่เป็นการมอบหมายแก่ผู้ปฏิบัติงานที่มีภารกิจหลักอยู่แล้ว เกิด Overload การทำงาน ซึ่งอาจไม่สามารถตอบเนื้อหาได้ครบถ้วนทุกองค์ประกอบ
2. ความไม่เข้าใจในหัวข้อการประเมินบางข้อซึ่งอาจต้องตีความในข้อคำถาม ทำให้ผู้ตอบแบบประเมินอาจตอบได้ไม่ถูกต้องตามข้อเท็จจริง
3. การกำหนดคะแนนการประเมินที่สูงมาก ซึ่งขัดกับลักษณะงานวิจัยที่มักมีผู้ตอบแบบประเมินที่จะให้คะแนนสูงสุดมีน้อยมาก ซึ่งทำให้หน่วยงานอาจไม่สามารถก้าวถึงคะแนนการประเมินในขั้นสูงได้
4. การกำหนดจำนวนกลุ่มเป้าหมาย ในการตอบแบบวัดการรับรู้ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก (External Integrity and Transparency Assessment: EIT) ที่มีจำนวนสูงมาก ทำให้เป็นภาระของคนทำงานในการประสานงานที่นอกเหนือจากงานที่ต้องดำเนินการตามภารกิจซึ่งมีมากอยู่แล้ว